

SADRŽAJ

Jednogodišnje biljke	10
Gredice i rubovi	13
Lukovice, gomolji i podanci	14
Penjačice i povijuše	17
Primorski vrtovi	17
Boja	18
Vrt u posudama	19
Biljke u posudama – odvodnja i tlo	21
Biljke u posudama – prihranjivanje i zalijevanje	23
Tipovi posuda	25
Rezano cvijeće	27
Reznice	30
Dioba busena	31
Prihranjivanje	32
Mirisni nasadi	36
Mras	36
Voćke	37

ZAHVALE

eljela bih se zahvaliti svim odliènim vrtlarima, kako amaterima tako i profesionalcima, koji su me oduvijek nadahnjivali i prosvjetljivali svojim vrtlarskim dostignuæima. Znam, da æe vam mnoge upute iz ove knjige veæ biti poznate, ali nadam se isto tako da æete naæi i nešto što vam je novo.

Upuæujem najiskrenije zahvale i divljenje Edgaru Rosenbergu, hortikulturistu i majstoru mnogih zanata jer mi je pomogao u odabiru uputa u ovoj knjizi.

Zatim zahvaljujem Lizelli Meyer-Faeddi, Heleni Bloom i Shirley Wallington na njihovoj pomoæi a Mynderdi Vosloo na njezinim crte ima.

I na kraju, jednako va nom timu nakladnika *Struik Publishers* na njihovom nepresušnom entuzijazmu i savjetima, a posebno Annlerie van Rooyen, Dominique le Roux, Lesleyju Hay-Whittonu i Alison Day.

PREDGOVOR

U današnjem svijetu, u kojem kao da nikad nema dovoljno vremena za sve što treba obaviti, bio to posao ili zabava, stalno tražimo brze i jednostavne upute za postizanje rezultata. Ni bavljenje vrtom, koje se danas u međunarodnim razmjerima smatra najpopularnijom zabavom, nije u tome iznimka.

Nadam se stoga, da će početnici u vrtlarstvu radosno prigrbiti ove korisne upute a najiskusniji u tom području u knjizi naći i nešto za sebe. Vjerujem da će i jedni i drugi ubirati plodove i toliko napredovati da će u bavljenju vrtom još više uživati. I ne zaboravite: kad se radi o korovu, uništite ga u sjemenu jer će ga inače plijeviti sljedećih sedam godina!

JEDNOGODIŠNJE BILJKE

UZGOJITE JEDNOGODIŠNJE BILJKE IZ SJEMENA DA UŠTEDITE NOVAC

Umjesto da kupujete gotove presadnice u posudicama, radije kupite sjeme i sami ih uzgojite. Posijte ih na posebno pripremljene plitice ili kupite gotove paketiće s mješavinom sjemena, pa sjeme posijte u onom dijelu vrta gdje želite puno cvata različitih boja. Sjeme ljubice, primule i potočarke slobodno posijte tamo gdje će i odrasti. Sjeme nije skupo, a iz jednog paketića izrast će puno biljčica koje mogu cvijetom i bojom ukrasiti veće površine u vrtu. Upute na poleđini paketića dat će vam točne informacije o postupanju sa sjemenom kako bi uspjeh bio zagarantiran. Vidi i upute o sisanju sjemena 76

PRESADNICE DOBRO ZALIJEVAJTE

Da bi se presadnice dovoljno opskrbile vodom prije presađivanja, dobro ih zalijte u posudicama najmanje sat vremena prije presađivanja u tlo. Uvijek presadite sve presadnice jer u posudicama ima malo zemlje pa će preostale mlade biljčice brzo uvenuti.

Ako se ipak dogodi da se zemlja u posudicama isuši, a biljčice ovjese, uronite cijelu posudicu s biljkama u vodu. Ostavite u vodi najmanje 20 minuta kako bi se biljke oporavile. Posudicu od stiropora opteretite opekrom ili nekim teškim predmetom kako bi cijela biljka bila pod vodom. Želite li je doista spasiti, prisjetite se da biljke upijaju vodu i putem lista.

Presadnice nakon presađivanja dobro zalijte i vodite brigu da imaju dovoljno vode sve dok se ne prime u tlu. Trebat će im barem dva tjedna.

Vidi i upute o zalijevanju 93-98

ODABERITE ČVRŠĆE PRESADNICE

Odaberite presadnice onih vrsta cvijeća koje ne zahtijeva posebnu njegu osim redovnog zalijevanja. Odlučite se za one s dužim periodom cvatnje, one jednako otporne na suho i vlažno vrijeme i one s kojih ne trebate čistiti ocvale cvjetove. Dobri primjeri su neven, lobelija, petunija, nedarak, ljubica i mačuhica.

REŽITE DA BI IH BILO VIŠE

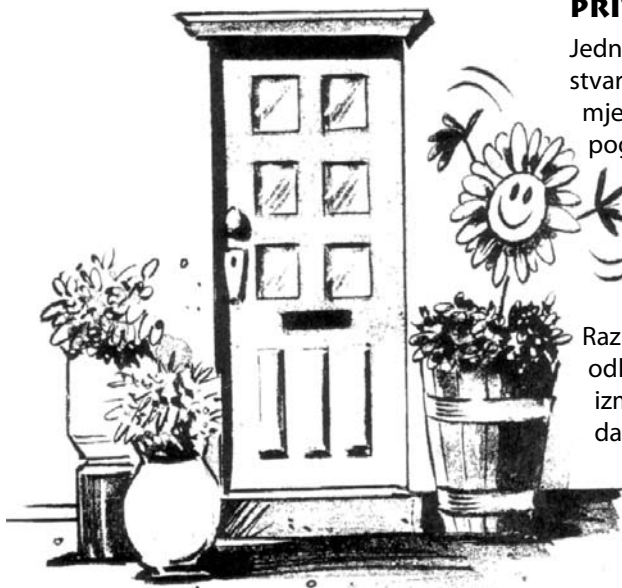
Evo dobrih vijesti za sve koji vole rezano cvijeće u vazi. Što ih više režete, to neke biljke poput maka, grahorice, primule, mačuhica i ljubica, neumornije tjeraju nove cvjetove.

Vidi i upute o rezanom cvijeću 27

PAŽLJIVO BIRAJTE PRESADNICE

♦ Potražite posudice u kojima su jednakomjerno razvijene biljčice. Ne smiju biti ni u punom cvatu ni pretjerano razvijenog korijena, jer će im inače trebati previše vremena da dosegnu puni cvat u vašem vrtu. Da biste provjerili stanje korijena, oprezno izvucite jednu ili dvije presadnice iz posudice i pogledajte im korijen. On ne smije biti čvrsta gruda korijenčića a niti rasti u krug. Ako je korijenje zapleteno u korijenovu balu, trebat ćete ga oprezno razdvojiti i rasporediti tako da se zrakasto proteže od stapke.

♦ Birajte posudice s manjim zdravim biljčicama koje imaju odgovarajuće zeleno lišće. Izbjegavajte biljke sa žučkastim ili uvelim listovima. Pregledajte biljku ne biste li otkrili tragove bolesti. Ako biljčica trune, ako joj je lišće klonulo a stapka meka i povinuta, moguće je da je pretjerano zalijevana u toplom i vlažnom stakleniku. Stoga im je pretopla i zemlja u kojoj su posijane. Takve će se biljke doslovno ugušiti i često uvenuti bez nekog posebnog razloga ili će im trebati duže vrijeme da se oporave. Previše zalijevanja i topla zemlja pridonose tomu da se bolest prenese i na druge biljke.

PRIVUCITE POGLED BOJOM

Jednogodišnje biljke su idealne za stvaranje šarenih otoka boja na onim mjestima u vrtu koja obično privlače pogled. To su ulazna vrata, terasa ili uokolo ribnjaka. Koncentrirajte šarene jednogodišnje biljke oko tih žarišnih točaka na mala područja kako se ne biste nepotrebno razbacivali novcem. Raznobojne jednogodišnje biljke odlične su i za popunjavanje praznina između trajnica ili privlačenje pogleda na zanimljivu klupicu, keramičku posudu ili vrtnu skulpturu.

Vidi i upute o bojama 18

NJEŽNO VADITE PRESADNICE

Nikad ne vadite presadnicu držeći je samo za stapku jer će se sigurno slomiti pri tlu. Bolje je da prstima odozdo gurnete presadnicu iz meke plastične ovojnice ili posudice od stiropora kako biste oslobodili cijelu biljku s korijenom. Kad god nešto radite oko biljke ili je presađujete, nikad ne pritiskujte samo na jedan njezin dio jer je možete ozlijediti ili slomiti. Ako pritom ipak povrijedite korijenčice, ne brinite. Sitni bijeli vrhovi koji su možda ostali na plitici nisu problem jer će se korijen obnoviti.

DAJTE MLADOM KORIJENU DVOSTRUKO VIŠE PROSTORA

Kad presadnicu stavljate u zemlju, iskopajte joj dovoljno veliku jamicu kako bi joj korijen lijepo "sjeo" i imao dovoljno prostora da se širi kroz rahlo tlo. Neka stoga jamica bude dvostruko veća od prostora koju je biljkin korijenski sustav zauzimao u posudici. Smjestite biljčicu u jamicu, nježno nagnite zemlju, a zatim čvrsto pritisnite tlo oko biljke.

POSADITE NA ODGOVARAJUĆI RAZMAK

Kad sadite presadnice u zemlju, poštujujte upute o razmaku između biljaka. Jednogodišnjice brzo rastu te će uskoro popuniti dodijeljeni im prostor. Držite li se preporuke na paketiću uštedjet ćete i novac i trud. Kad presadnice sadite u redove, krećite svaki put sa suprotne strane reda tako da vam sadnice budu dijagonalno u odnosu na susjedu iz prethodnog reda. Inače će vrt s biljkama u strogim redovima djelovati ukočeno.

